

Кафедра юридичної психології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Організаційно-правові засади психологічної допомоги різним категоріям громадян»

Статус дисципліни:	обов'язкова
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти:	магістр
Галузь знань:	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність:	С4 «Психологія»
Освітня програма:	«Психологія» (поліцейські)
Форма здобуття вищої освіти:	заочна
Мова навчання:	українська
Форма підсумкового контролю:	екзамен

Сняtkова Тетяна Миколаївна

Науковий ступінь: доктор філософії

Посада: доцент кафедри

<https://orcid.org/0000-0003-3374-3532>

Контактний телефон тел. 520-08-89

Електронна адреса E-mail: k015@navs.edu.ua.

Розклад навчальних занять

Консультації

Очні:

(відповідно до графіка консультацій науково-педагогічних працівників кафедри) з 14:00 до 16:30

Онлайн:

електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

<https://osvita.navs.edu.ua/md/course/view.php?id=571>

Сторінка дистанційного курсу

1. Стислий опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади психологічної допомоги різним категоріям громадян» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про організаційні та правові основи надання психологічної допомоги, що забезпечують ефективну професійну діяльність у різних соціальних інститутах. Опанування дисципліни спрямоване на розвиток умінь орієнтуватися у чинному законодавстві України та міжнародних нормативно-правових актах, що регулюють сферу психологічної допомоги, а також на формування здатності застосовувати ці знання у роботі з різними категоріями громадян. Теоретична та практична підготовка сприятиме вихованню професійно важливих якостей – правової культури, етичної відповідальності, професійної толерантності та здатності діяти відповідно до законодавчих і моральних норм.

Тривалість – 4 кредити, загальна кількість годин – 120;

заочна: годин аудиторних – 18; самостійна робота – 102.

Форми та методи навчання. Навчальна дисципліна «Організаційно-правові засади психологічної допомоги різним категоріям громадян» проводиться в заочному форматі, має чітку структуру, завдання і систему оцінювання.

Види занять: лекції, семінарська заняття, самостійна робота.

Методи навчання: *словесні* (розповідь, пояснення, бесіда, лекція), *наочні* (ілюстрація, демонстрація), *практичні* (розв'язання задач та виконання інших практичних завдань), навчальна робота під керівництвом викладача та ін.

Поточний контроль: проводиться на усіх видах аудиторних занять у формі усного, письмового опитування, виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань, тестування.

Підсумковий контроль – екзамен, застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

Пререквізити: Актуальні проблеми практичної психології», «Психологія життєвих криз», «Психологія психотравми», «Екстремальна та кризова психологія», «Основи психологічного консультування», «Основи психодіагностики».

Постреквізити: «Актуальні проблеми основних напрямів практичної психології», «Основи психологічної профілактики», «Актуальні проблеми кризової психології».

2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
для здобувачів ступеня вищої освіти магістра зі спеціальності С4 «Психологія»	
ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Уміння виявляти, ставити та

сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість. ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість. ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації. ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	вирішувати проблеми. ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.
--	---

3. Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни:

- здатність аналізувати організаційні засади та систему надання психологічної допомоги різним категоріям громадян;
- здатність здійснювати пошук, критичний аналіз і використання наукових та нормативно-правових джерел для розв'язання професійних завдань;
- здатність застосовувати правові норми та етичні принципи під час організації й надання психологічної допомоги;
- здатність визначати потреби різних категорій громадян у психологічній допомозі з урахуванням їхніх вікових, соціальних, культурних та індивідуально-психологічних особливостей;

- здатність обґрунтовано обирати напрями, форми та науково верифіковані методи психологічної допомоги відповідно до потреб людини й умов її надання;
- здатність планувати психологічну допомогу, визначати її мету, завдання та критерії оцінювання результативності;
- здатність забезпечувати права й гідність отримувачів психологічної допомоги, добровільність, інформовану згоду, конфіденційність і захист персональних даних;
- здатність ухвалювати обґрунтовані професійні рішення та розв’язувати правові й етичні дилеми у складних і непередбачуваних ситуаціях;
- здатність ефективно здійснювати професійну комунікацію, взаємодіяти в мультидисциплінарній команді та організовувати скерування до інших фахівців;
- здатність дотримуватися професійних меж, оцінювати межі власної компетентності, запобігати конфлікту інтересів і визначати потребу в супервізії та підвищенні кваліфікації.

4. Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Організаційні засади надання психологічної допомоги в Україні.	Лекція: очно Семінарські заняття: індивідуальні опитування; презентація.	побудова структурно-логічної схеми, порівняльної таблиці, підготовка повідомлення, проведення порівняльного аналізу
Тема 2. Правові та етичні основи професійної діяльності психолога.	Лекція: очно Семінарське заняття: усне опитування, робота з науковими джерелами та їх критичний аналіз; виконання тестових завдань. Практичне заняття: усне опитування, виконання практичних завдань.	побудова структурно-логічної схеми, опрацювання нормативно-правових актів, підготовка аналітичного повідомлення, проведення правового та аналітичного аналізу ситуацій
Тема 3. Основні напрями та методи надання психологічної допомоги різним категоріям громадян.	Лекція: очно Семінарське заняття: усне опитування; дискусія та обговорення проблемних питань; виконання тестових завдань. Практичне заняття: усне опитування, виконання практичних завдань.	побудова структурно-логічної схеми, підготовка аналітичного повідомлення, розробка плану психологічної допомоги.

5. Основні інформаційні джерела

1. Гридковець Л. М., Вашека Т. В. Психологічне консультування: посіб. Київ: Літера, 2015. 207 с.
2. Горбунова В. В., Климчук В. О. Посттравматичний стресовий розлад VERSUS: посттравматичне зростання. *Психологічна допомога особам, які беруть участь в антитерористичній операції*: матеріали міжвідом. наук.-

практ. конф., м. Київ, 30 берез. 2016 р. Київ, 2016. 248 с.
URL:<https://elar.navs.edu.ua/jspui/handle/123456789/6206>

3. Євдокимова Н.О., Зливков В.Л., Лукомська С.О. Дорога змін: ефективне спілкування у кризових умовах життя: посібник із психології для «чайників». Миколаїв, 2016. 116 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/166091>

4. Зливков В., Лукомська С., Євдокимова Н., Ліпінська С. Діти і війна: монографія. Київ-Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2023. 221 с.

5. Кокун О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Олійник В.О., Хоружий С.М., Ларіонов С.О., Сириця М.В. Особливості надання психологічної допомоги військовослужбовцям, ветеранам та членам їхніх сімей цивільними психологам: метод. посіб. Київ: 7БЦ, 2023. 175 с. URL: [ib.iitta.gov.ua/id/eprint/734391/1/Особливості%20надання%20психологічної%20допомоги%20військовослужбовцям.pdf](https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734391/1/Особливості%20надання%20психологічної%20допомоги%20військовослужбовцям.pdf)

6. Науково-практичне забезпечення пріоритетних напрямків роботи фахівців психологічної служби: поширення досвіду Полтавщини [методичний посібник] / [І. В. Близнюк, В. А. Божко, С. П. Горбонос та ін.] / укладач Н. О. Лук'яненко; за ред. В. Ф. Моргуна. Полтава: ПОІППО, 2009. 104 с.

7. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи: навч. посіб. / Гридковець Л. та ін. ; за заг. ред. Л. Гридковець. Том 3. Київ, 2018. 236 с. URL: <https://cdn.osce.org/sites/default/files/f/documents/a/a/430805.pdf>

8. Особливості стосунків «психотерапевт – клієнт» у сучасному соціокультурному середовищі: монографія / З. Г. Кісарчук та ін.; за ред. З. Г. Кісарчук. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2017. С. 225. URL: [ib.iitta.gov.ua/id/eprint/708934/1/КОЛЕКТИВНА_МОНОГРАФІЯ_Кісарчук_.pdf](https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/708934/1/КОЛЕКТИВНА_МОНОГРАФІЯ_Кісарчук_.pdf)

9. Основи роботи психолога внутрішніх військ МВС України: навч. посіб. / І.І. Ліпатов, І.І. Приходько, Ю.Б. Ірхін, В.І. Пасічник та ін. Харків: Акад. ВВ МВС України, 2008. 153 с.

10. Перша психологічна допомога в гострих стресових ситуаціях: навч.-практич. посіб. / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.А. Моргунов; [О. І. Федоренко та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2022. 84 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7e08ad95-1248-47df-a595-01cc24c7afaf/content>

11. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій: методичний посібник / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос, Л. І. Литвиненко., Царенко Л. Г.; за ред. З. Г. Кісарчук. Київ: ТОВ «Видавництво «Логос». 2015. 207 с. URL: <https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/handle/123456789/6678>

12. Психологічне забезпечення оперативно-службової діяльності працівників міліції. Ч. 9. Психологічна допомога працівникам ОВС, які виконують службові обов'язки в екстремальних умовах діяльності: навч.-метод. посіб. / Д. О. Александров, О. А. Левенець. Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2015. 121 с.

13. Психологічна і соціально-педагогічна реабілітація учасників освітнього процесу в умовах закладу освіти : практичний посібник / за наук.

ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2025. 160 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/747912/> .

14. Обуховська А.Г., Острова В.Д. Психологічна служба: підручник / за ред. В.Г. Панок. Київ: Ніка-Центр, 2016. 362 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705662/1/ps_sluzzba.pdf.

15. Кузікова С., Зливков В., Лукомська С., Щербак Т., Котух О. Психологічний супровід особистості в умовах війни: навчальний посібник. Київ. Ніжин: Видавець «ПП Лисенко» М.М., 2024. 260 с. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/14947>

16. Шевченко Л.О., Чепіга Л.П. Практична психологія: навчальний посібник. Харків: Константа, 2018. 191 с.

17. Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19#Text>

18. Програма психологічної підтримки для навчання консультантів для потреб Національної поліції України за методом «Рівний-Рівному»: наказ МВС України від 02.01.2023 року № 1. <https://mva.gov.ua/derzhavni-sayti#Text>

19. Закон України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» від 15.11.2025 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4223-20#Text>

20. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» <https://ombudsman.gov.ua/uk/zakonodavstvo-u-sferi-ohoroni-zdorovya>

21. Закон України «Про соціальні послуги» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

6. Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

- пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- мультимедійні засоби, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

7. Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати всі види навчальних робіт у терміни, визначені робочою програмою навчальної дисципліни, силабусом та графіком освітнього процесу Національної академії внутрішніх справ. Роботи, подані після

встановленого терміну без поважних причин, можуть не оцінюватися або оцінюватися зі зменшенням кількості балів. Перескладання поточного та підсумкового контролю здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ та інших нормативних актів Академії.

Політика щодо академічної доброчесності: учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та Кодексом академічної доброчесності Національної академії внутрішніх справ. Не допускаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, використання недозволених джерел інформації під час контрольних заходів, а також будь-які інші прояви академічної недоброчесності. Порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою відповідальність відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів НАВС.

Політика щодо відвідування: відвідування навчальних занять є обов'язковим відповідно до вимог організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ. У разі пропуску занять з поважних причин здобувач вищої освіти повинен відпрацювати пропущений матеріал у порядку, визначеному кафедрою та нормативними документами Академії. Систематичні пропуски без поважних причин можуть бути підставою для застосування заходів, передбачених правилами внутрішнього розпорядку та положеннями про організацію освітнього процесу.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ: Положення про особливості організації освітнього процесу в закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських; Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ; Кодексу академічної доброчесності Національної академії внутрішніх справ; Правил внутрішнього розпорядку Національної академії внутрішніх справ; та інших нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України та локальних нормативних документів НАВС.

Освітній процес ґрунтується на принципах студентоцентрованого навчання, академічної свободи, законності, професійної етики, взаємної поваги, рівності учасників освітнього процесу та недискримінації.

8. Оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Екзамен		Залік	
	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
90–100	A	відмінно	A	зараховано

82–89	B	добре	B	зараховано
75–81	C	добре	C	зараховано
64–74	D	задовільно	D	зараховано
60–63	E	задовільно	E	зараховано
0–59	F	незадовільно	F	не зараховано

Розробник:

Тетяна СНЯТКОВА

Силабус схвалено на засіданні кафедри юридичної психології, протокол від ____ . ____ . 202____ року № ____ .

**Завідувач кафедри
юридичної психології
капітан поліції**

Маріанна БУДАНОВА

82–89	B	добре	B	зараховано
75–81	C	добре	C	зараховано
64–74	D	задовільно	D	зараховано
60–63	E	задовільно	E	зараховано
0–59	F	незадовільно	F	не зараховано

Розробник:

Силабус схвалено на засіданні кафедри юридичної психології, протокол від 06. 08. 2026 року № 24.

Тетяна СНЯТКОВА

**Завідувач кафедри
юридичної психології
капітан поліції**

Маріанна БУДАНОВА